

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce **L. T.**, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Praha 4, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému **Krajskému úřadu Kraje Vysočina**, se sídlem Jihlava, Žižkova 57, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 3. 2019, č. j. 22 A 63/2016-52,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- II.** Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím ze dne 10. 6. 2016, č. j. OD/463/16/RS, uznal Městský úřad Žďár nad Sázavou (dále jen „městský úřad“) žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“), v souvislosti s porušením § 18 odst. 4 tohoto zákona, za což žalobci uložil pokutu ve výši 2.500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení. Uvedeného přestupku se žalobce dopustil tím, že dne 13. 3. 2016 ve 22:15 hod na silnici I. třídy č. 37, v ulici Bezručova v obci Žďár nad Sázavou (u zpomalovacího semaforu u domu č. 37, ve směru jízdy od ulice Santiniho), řídil motorové vozidlo X, RZ: X, u něhož silniční radarový rychloměr RAMER10 C zaznamenal rychlost 75 km/hod. Rychlost byla naměřena příslušníky policie v úseku, kde je povolena maximální rychlost 50 km/hod. Po zohlednění možné odchylky měření ± 3 km/hod byla žalobci jako nejnižší skutečná rychlost naměřena rychlost jízdy 72 km/hod; žalobce tak překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o minimálně 22 km/hod. Odvolání žalobce proti rozhodnutí městského úřadu zamítl žalovaný rozhodnutím ze dne 28. 7. 2016, č. j. KUJI 59477/2016, a rozhodnutí městského úřadu potvrdil. Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou u Krajského soudu v Brně, který ji shora uvedeným rozsudkem zamítl.

[2] Krajský soud nepřisvědčil mimo jiné námitkám zpochybňujícím řádné odůvodnění zavinění přestupku ve formě vědomé nedbalosti. Dle jeho názoru správní orgány obou stupňů v tomto směru uvedly dostatečné a přezkoumatelné úvahy o překročení nejvyšší dovolené rychlosti žalobcem, i o nedbalostním charakteru zavinění. Především uvedly, že pro spáchání uvedeného přestupku postačuje zavinění z nedbalosti a že u řidičů, jakožto držitelů řidičského oprávnění, se předpokládá znalost předpisů upravujících provoz na pozemních komunikacích, jakož i schopnost ovládat své jednání a tyto předpisy dodržovat. Městský úřad též popsal své úvahy o nezodpovědnosti a nedisciplinovanosti žalobce, který spoléhal na to, že v předmětném úseku nebude prováděno měření a že zájem chráněný zákonem neporuší nebo neohrozí.

[3] Žalobce tvrdil, že nevěděl, že v měřeném úseku platí nejvyšší dovolená rychlost 50 km/h, ale domníval se, že jede rychlostí do 70 km/h, což bylo dle jeho názoru v souladu s místní úpravou. Pokud překročil maximální dovolenou rychlost o 2 km/h, učinil tak na okamžik a zcela nevědomky, přičemž takovýto bagatelní rozdíl v rychlosti nelze rozpoznat. K tomu krajský soud konstatoval, že žalobce nikdy nezpochybňoval místo, kde mu byla rychlost změřena a kde byl policejní hlídkou zastaven, pouze uváděl, že to nebylo v obci. Neprokázal ani, že by v měřeném úseku byla nejvyšší dovolená rychlost 70 km/h; jím předložená fotografie tohoto místa zcela odporuje místu, kde byla rychlost jeho vozidla skutečně změřena. Ze svědecké výpovědi zasahujícího policisty se také podává, že v tomto místě nedošlo ani k žádné změně v nejvyšší povolené rychlosti. Žalobce si musel být vědom, že projíždí obcí, protože mnohokrát míjel zástavbu rodinných i bytových domů, dále projížděl přes přechod pro chodce, míjel semafony a v neposlední řadě projížděl kolem zastávek MHD. Žalobce je hlášen k pobytu v městysu Nové Veselí – obec Březí nad Oslavou, který je vzdálen nejvýše 9 km od Žďáru nad Sázavou. Lze tedy předpokládat, že blízké okresní město dobře zná a bylo by s podivem, kdyby nevěděl, že se nachází v obci.

[4] Ke konkrétní formě zavinění v podobě vědomé nedbalosti krajský soud předeslal, že žalobce, jako držitel řidičského oprávnění, musel vědět, že nejvyšší dovolená rychlost v obci je 50 km/h, a stejně tak musel vědět, že je povinen si „pohlídat“, jakou rychlostí obcí projíždí. Povinnosti dodržovat rychlostní limit v obci jej nelze zprostit; s ohledem na bezpečnost ostatních účastníků provozu musí svoji rychlost přizpůsobit jízdě v zastavěném území. Provedeným dokazováním ve správním řízení bylo jednoznačně zjištěno, že žalobce překročil maximální dovolenou rychlost v obci o 22 km/hod, a nikoli jenom o 2 km/hod, jak mylně tvrdil v žalobě.

[5] Tvrzení, že žalobce jel v souladu s místní úpravou rychlostí do 70 km/hod a na okamžik nevědomky zrychlil na 72 km/hod, shledal krajský soud „zcela neuvěřitelným“. Uvedl, že žalobce stále dokola uplatňuje tytéž námitky, avšak z různých úhlů pohledu a doslova dogmaticky je překrucuje. Žalobce měl a mohl vědět, že projíždí obcí, kde je nejvyšší dovolená rychlost 50 km/h. V žádném případě nelze připustit, že by zcela nevědomky překročil tento limit o 22 km/h. Rozdíl mezi rychlostí 72 km/h a 50 km/h je dosti značný, je proto zcela irrelevantní polemika žalobce o tom, že nelze rozpoznat rozdíl v rychlosti 2 km/hod, nýbrž teprve cca ± 5 km/hod; v projednávané věci rozhodně nešlo o bagatelní překročení nejvyšší dovolené rychlosti, nýbrž o překročení o 22 km/hod.

[6] Krajský soud rovněž odmítl námitku, dle které správní orgány neprokázaly, že se žalobce v okamžiku měření díval na rychloměr, a tedy věděl, že řídí rychlostí 72 km/hod. Konstatoval, že takové skutečnosti nemusely být předmětem dokazování a opětovně zdůraznil, že žalobce jako řidič a držitel řidičského oprávnění, k jehož udělení je nutné splňovat také odborné předpoklady (znát příslušné právní předpisy upravující provoz na pozemních komunikacích), musel vědět, že je povinen řídit se pravidly silničního provozu. Že tak v okamžiku měření nečiní a rychlost překračuje, musel sledovat a vědět, protože o rychlosti vozidla jej informoval

pokračování

tachometr umístěný za tím účelem v jeho vozidle. Pokud žalobce tvrdil, že snad jen nepatrně a na chvíli překročil jinak dodržovanou hranici 70 km/hod, kterou by si podle jeho postoje zřejmě pečlivě hlídal, pak si musel být jednoznačně vědom, jakou rychlostí řídí své vozidlo.

[7] Proti tomuto rozsudku podává žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, kterou opírá o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[8] Stěžovatel trvá na tom, že správní orgány neprokázaly a neodůvodnily závěr, že jednal ve vědomé nedbalosti. Spodní hranici dané skutkové podstaty přestupku měl totiž stěžovatel překročit právě jen o 2 km/h. Proto v žalobě namítal, že nevěděl, že naplňuje skutkovou podstatu přestupku spočívající v překročení nejvyšší dovolené rychlosti o více než 20 km/h; stěžovatel se totiž snažil jet rychlostí 70 km/h. Míra překročení spodní hranice skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu je tak bagatelní, že lze mít jen stěží za prokázané, že věděl o tom, že překračuje rychlostní limit o více než 20 km/h.

[9] Presumpce správních orgánů, že řidič vždy ví, jakou rychlostí jede, není ničím podložena; naopak běžná řidičská zkušenost je jiná. Jen stěží lze mít stále přehled o aktuální rychlosti a držet ji na určité hodnotě, protože pozornost je třeba věnovat především silničnímu provozu. V této souvislosti stěžovatel odkázal na nález Ústavního soudu ze dne 7. 1. 2010, sp. zn. III. ÚS 722/09.

[10] Stěžovatel též namítá, že zavinění musí pokrývat všechny znaky skutkové podstaty. K tomu odkazuje na judikaturu Nejvyššího soudu týkající se problematiky zavinění (usnesení ze dne 29. 3. 2017, č. j. 5 Tdo 1260/2016-72, a ze dne ze dne 30. 5. 2018, č. j. 5 Tdo 539/2018-58). V jeho případě tedy bylo nutno prokázat, že věděl, že překračuje rychlostní limit v obci o více než 20 km/h. To se však správním orgánům nepodařilo. Prokázaná míra překročení rychlosti činí pouhé 2 km/h, což objektivně nelze rozpoznat. Stěžovateli tedy mohla být kladena za vinu maximálně nedbalost nevědomá, neboť vědomě nedbalostní jednání mu prokázáno nebylo; správní orgán nadto závěr o vědomé nedbalosti pouze konstatoval, aniž by jej blíže odůvodnil.

[11] Krajský soud příslušné žalobní námitce nesprávně porozuměl. Stěžovatel výslovně připustil, že jel rychlostí 70 km/h, protože se domníval, že v daném úseku je maximální rychlost 70 km/h, současně připustil, že mohl tento limit na chvíli překročit například o 2 km/h, vyloučil však, že by tak učinil vědomě. Z toho usuzoval, že i kdyby v měřeném úseku platil limit 50 km/h, nebylo nikterak prokázáno, že by tento limit překročil o více než 20 km/h vědomě. Otázkou, zda správní orgány řádně odůvodnily závěr, že stěžovatel překročil maximální dovolenou rychlost v obci o více než 20 km/h vědomě, se však krajský soud nezabýval. Místo toho konstatoval, že stěžovatel měl sledovat rychloměr. Z této povinnosti nicméně neplyne, že stěžovatel věděl, že překračuje rychlostní limit v obci výše uvedeným způsobem. Úvaha krajského soudu je proto nepřiléhavá jeho žalobní námitce.

[12] Závěr krajského soudu, že předmětem dokazování nemuselo být, zda stěžovatel v okamžiku měření sledoval tachometr a věděl, že jede rychlostí 72 km/h, a že minimálně měl a mohl vědět, že v daném místě platí nejvyšší dovolená rychlost 50 km/h, spočívá na nesprávném právním posouzení. Krajský soud vychází z nesprávného pojetí zavinění, neboť k závěru o zavinění přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu nepostačuje prokázat, že řidič věděl, že překračuje rychlost, ale je nutné prokázat, že překračoval rychlost o více než 20 km/h v obci nebo o více než 30 km/h mimo obec.

[13] Ve vyjádření ke kasační stížnosti se žalovaný ztotožnil se závěry krajského soudu a odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a své vyjádření k žalobě.

[14] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Jádrem kasační stížnosti je nesouhlas stěžovatele se závěrem krajského soudu, že napadené rozhodnutí ob stojí z hlediska odůvodnění formy zavinění přestupku; krajský soud podle stěžovatele nesprávně interpretoval jeho žalobní námitku a argumentoval nepřiléhavě. Má za to, že měl napadené rozhodnutí zrušit, neboť správní orgány nedostatečně odůvodnily zavinění ve vztahu k překročení spodní hranice skutkové podstaty přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona o silničním provozu o 2 km/h. Těto námitce neleže přisvědčit.

[17] Podle § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu, smí jet řidič v obci rychlostí nejvýše 50 km/h, a jde-li o dálnici nebo silnici pro motorová vozidla, nejvýše 80 km/h. Místní úpravou provozu na pozemních komunikacích lze tento limit zvýšit nebo snížit (§ 18 odst. 6 a 7 tohoto zákona). Stěžovatel byl uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona o silničním provozu, který spočívá v překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o 20 km/h a více nebo mimo obec o 30 km/h a více. Tuto skutkovou podstatu naplnil tím, že v obci, kde platil obecný rychlostní limit 50 km/h, jel rychlostí 72 km/h. Rozdíl 22 km/h, o který stěžovatel překročil uvedenou mez, je tedy výrazný, neboť představuje bezmála 50 % rychlostního limitu. Nejvyšší správní soud přitom konstantně judikuje, že dopustí-li se pachatel přestupku, „*kteřý spočívá v překročení nejvyšší dovolené rychlosti významným způsobem, lze za běžných okolností obvykle implicitně dovodit, že si na základě svých zkušeností řidiče motorového vozidla a znalostí, jež musel nutně nabýt pro získání řídičského oprávnění, musel být jako účastník silničního provozu vědom, že tímto svým jednáním obrožuje zájmy chráněné zákonem, jako je ochrana života, zdraví či majetku účastníků silničního provozu. V tomto případě tak dle Nejvyššího správního soudu zpravidla nepůjde o nevědomou nedbalost (kdy pachatel neví, že obrožuje chráněný zájem, ale vědět to má), neboť na základě zkušeností řidiče lze u pachatele důvodně předpokládat (a vyžadovat) schopnost rozpoznat protiprávní jednání obrožující účastníky silničního provozu; tedy jde o zavinění úmyslné či vědomě nedbalostní*“ (viz rozsudky ze dne 22. 8. 2018, č. j. 2 As 67/2018-42, ze dne 28. 2. 2018, č. j. 10 As 238/2017-54, či ze dne 22. 5. 2019, č. j. 10 As 232/2018-41).

[18] Pro posouzení argumentace stěžovatele je zcela zásadní fakt, že ve správním řízení bylo mimo rozumnou pochybnost prokázáno, že stěžovatel věděl (musel vědět), že projíždí obcí, kde platí nejvyšší dovolená rychlost 50 km/h. Správní orgány, i krajský soud v této souvislosti zmínily, že stěžovatel míjel zástavbu, přechody pro chodce a semaforey; krom toho by bylo s podivem, kdyby nerozpoznal město ležící poblíž jeho trvalého bydliště. Nutno také dodat, že stěžovatel byl změřen u zpomalovacího semaforu. O tom, že se nachází v obci, jej tedy informovala řada jednoznačných indicií, které by zaregistroval i nezkušený řidič začátečník. Řídil-li tedy stěžovatel v předmětném úseku vozidlo rychlostí okolo 70 km/h, což ostatně sám přiznává, musel si být vědom skutečnosti, že tím významným způsobem porušuje jedno z elementárních pravidel silničního provozu, tj. povinnost dodržovat rychlost 50 km/h v obci. Bez přiměřených důvodů se však spoléhal na to, že svým jednáním zájem chráněný zákonem (bezpečnost a plynulost silničního provozu) neporuší, respektive, že za toto jednání nebude

pokračování

postižen. Tyto skutečnosti zcela evidentně svědčí ve prospěch konstatování vědomě nedbalostního zavinění předmětného přestupku.

[19] Namítá-li stěžovatel, že nevěděl, že projíždí úsekem, v němž je maximální povolená rychlost 50 km/h, ale vycházel z toho, že rychlost je zde stanovena na 70 km/h, jde o tvrzení zcela nevěrohodné a zjevně účelové. Stěžovatel se přitom ani nepokusil vysvětlit, z čeho tento jeho tvrzený skutkový omyl měl pramenit, tedy z čeho usuzoval, že v daném úseku neplatí obecná úprava maximální povolené rychlosti v obci. Argumentuje-li dále tím, že s ohledem na nutnost sledovat aktuální situaci v provozu nemohl mít stálý přehled o tom, jakou rychlostí jede, pak není zřejmé, kam, z pohledu řešené otázky, tímto tvrzením směřuje. Z jeho tvrzení by totiž bylo možné dospět spíše k závěru, že stěžovatel situaci v silničním provozu ve skutečnosti pozorně nesledoval, neboť jinak by si zajisté všiml, že se nachází v obci, kde je rychlost omezena na 50 km/h.

[20] Ve světle výše uvedených závěrů shledává Nejvyšší správní soud zcela irelevantní námitky týkající se formy zavinění v kontextu marginálního překročení spodní hranice skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona o silničním provozu o pouhé 2 km/h, schopnosti rozpoznat tento rozdíl v rychlosti, či nutnosti dokazovat skutečnost, zda stěžovatel sledoval rychloměr. Jak již bylo uvedeno, stěžovatel překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci významným způsobem, aniž by nabídl plausibilní vysvětlení svého tvrzení, z čeho (nesprávně) usuzoval, že v místě měření neplatila obecná úprava nejvyšší povolené rychlosti v obci. Za daných skutkových okolností tak dle výše citované judikatury kasačního soudu objektivně zjištěné výrazné překročení nejvyšší povolené rychlosti postačuje pro závěr o zavinění přestupku z vědomé nedbalosti. Dlužno dodat, že předmětná žalobní, respektive kasační argumentace stěžovatele je veskrze absurdní a účelová, sledující záměr zmařit soud několikerým překroucením vlastních tvrzení. Ostatně, tvrdí-li stěžovatel, že se domníval, že v předmětném úseku platí rychlostní limit 70 km/h, přičemž „*se snažil se jet právě rychlostí 70 km/h*“, zcela ignoruje fakt, že skutkovou podstatu daného přestupku by naplnil již jízdou rychlostí 70 km/h, jak plyne z díkce § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona o silničním provozu: „*překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 20 km/h a více nebo mimo obec o 30 km/h a více*“. I pokud by tedy soud přijal jeho obhajobu, na závěru o prokázání spáchání přestupku ve formě vědomé nedbalosti by to ničeho nezměnilo.

[21] Nejvyšší správní soud konstatuje, že krajský soud výše rekapitulované žalobní námitky interpretoval správně a z jeho odůvodnění na str. 7 až 13 je zřejmé, proč je považoval za liché. V této souvislosti je nutno připomenout, že povinnost posoudit všechny žalobní námitky neznámá, že krajský soud musí reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit. Jeho úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19). Této povinnosti krajský soud bezezbytku dostal a kasační soud se s jeho odůvodněním zcela ztotožňuje (v podrobnostech viz bod [17] a [18] výše).

[22] Se stěžovatelem konečně nelze souhlasit ani v tom, že krajský soud jeho výtky prakticky přešel s tím, že bylo na něm, aby sledoval rychloměr. Stěžovatel tento dílčí závěr vyslovený v bodě 31 napadeného rozsudku vytrhává z kontextu a zcela odhlíží od toho, co krajský soud zmínil v témže bodě i ve zbývajících částech odůvodnění. Krajský soud mimo jiné zdůraznil, že je povinností řidiče znát předpisy upravující provoz na pozemních komunikacích, tyto předpisy dodržovat a jejich dodržování sledovat, přičemž této povinnosti se nelze zprostit. Podrobně též popsal, jaké úvahy jej vedly k potvrzení závěrů žalovaného a městského úřadu. O tom ostatně svědčí i shrnutí napadeného rozsudku v bodech [3] až [6] tohoto odůvodnění.

[23] Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost není důvodná. Za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. ji proto rozsudkem zamítl.

[24] náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v soudním řízení před Nejvyšším správním soudem jakékoliv důvodně vynaložené náklady vznikly; soud tak žalovanému náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. května 2021

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu